

О.О. Деркач,

студентка факультету економіки та управління,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
oksana.derkach25@gmail.com

О.В. Борисюк,

к.е.н., доцент кафедри фінансів,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
borisjuk.lena@vnu.edu.ua

ОСОБЛИВОСТІ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Розвиток цифрової економіки та впровадження інноваційних технологій через розширення електронної комерції, електронного бізнесу, використання різних мобільних додатків та платформ, які доступні для широкого використання та забезпечують конкурентні переваги змушують розвиватися всі сфери економіки, зокрема і страхування. Сучасні економічні реалії, включаючи інноваційність цифрової економіки, формують нові потреби страховиків та надають страховим компаніям можливість розвиватися за рахунок конкуренції. Водночас слід зазначити, що діджиталізація страхової діяльності «відстає» порівняно з іншими сферами. Хоча останнім часом і відбувається значне збільшення інвестицій в Insuretech – технологічні компанії, значне зростання ефективності яких пов'язане з розвитком цифрової економіки. Вітчизняна ІТ-індустрія є однією з найкращих у світі, а український страховий ринок тільки починає впроваджувати процеси «діджиталізації».

Дослідженням діджиталізації страхового ринку присвячені праці вітчизняних і зарубіжних учених: Т. Лазоренко, Н. Соколова, Ю. Клапків [4], І. Рудь, М. Устенко, О. Андраде, А. Ріверо та інші.

На сьогодні український страховий ринок, а саме онлайн-страхування розвивається все з більшою силою. На це вплинуло прийняття Законів України: «Про електронну комерцію» [1] та «Про електронні довірчі послуги» [2]. Саме вони сприяють зручному укладанню страхових полісів.

Можна виділити 3 області, які відображають трансформацію діджиталізації ринку страхових послуг упродовж останніх десятиліть і п'ять окремих фаз:

1. Внутрішня діджиталізації (фази 1-3) Перша сфера використання ІТ була зосереджена на внутрішніх процесах, таких як платіжні операції чи управління портфелем.

2. Орієнтована на провайдера діджиталізація (фаза 4). Зміна орієнтації постачальників фінансових послуг на інтеграцію провайдерів, мала місце на четвертій фазі. Для цього їм довелося стандартизувати процеси та функції певних додатків.

3. Орієнтована на споживача діджиталізація (фаза 5) Ця область застосування іншуртеху зосереджена на клієнтах та їх бізнес-процесах, вона переосмислює логіку зсередини, зміщуючи орієнтир із страхового продукту на потреби клієнта [4].

Проаналізуємо сфери страхування, які найбільше піддалися впливу діджиталізації.

Лідером є обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності (ОСЦПВ). У лютому 2019 року електронний поліс ОСЦПВ було визнано повноцінним чинним документом, який має таку ж юридичну силу, як і паперовий страховий бланк. І це стало достатнім поштовхом до оформлення страховки онлайн. Електронний поліс коштує дешевше і плюс зазвичай є додаткова знижка від ресурсу, який продає страховку. Тому ціна, нарівні зі зручністю оформлення, і є головним чинником, через яку водії переходять на оформлення страхування онлайн.

Туристичне страхування. Невелике зростання показали внутрішні напрямки, а закордонні курорти зазнали значних збитків. Однак зросла кількість страховок, які містять покриття коронавірусу. Ця вимога більшості країн щодо туристів, що в'їжджають, а також самі мандрівники воліють застрахуватися на випадок хвороби.

Новий функціонал "Зелена Карта на Авто" став значною подією на ринку страхування України. Його вихід значно спрощує те, як можна оформити Зелену карту на автомобіль або на інший тип транспорту. Це міжнародний договір страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів. По суті, це звична автоцивілка, яка діє в Європі та інших країнах, що входять до системи «Зелена картка».

Сервіси онлайн страхування. На загальному тлі розвитку страхового ринку окрему увагу варто приділити сервісам страхування онлайн. Агрегатори цін ще більше спростили оформлення страховок і зробили їх ще дешевше. До того ж платформа онлайн-страхування адаптована і під мобільні телефони. І це дуже важливо в сучасному світі, адже людям комфортно оформити страховку з телефону, не відволікаючись від повсякденного життя. Тому це великий крок у питаннях діджиталізації на вітчизняному страховому ринку.

Можна виділити ряд переваг і недоліків використання сучасних технологій суб'єктами страхового ринку при продажу/купівлі страхових послуг (табл. 1).

Таблиця 1

**Переваги та недоліки використання сучасних технологій
суб'єктами страхового ринку**

Переваги	Недоліки
1. Оперативність оформлення	1. На сайтах розміщується менша кількість страхових продуктів
2. Управління операціями і доступ до статистики взаємодії зі страховою компанією	2. Клієнту необхідно самому розбиратися в тонкощах роботи з сайтом
3. Мінімізація людського чинника	3. Клієнт не може заздалегідь повністю ознайомитись з усіма умовами договору
4. Зниження рівня впливу на споживача	4. Збільшення конкуренції
5. Швидкість і беззатратність отримання інформації будь-якого типу в будь-який час доби	
6. Спрощення процесу страхування за допомогою зрозумілого способу порівняння, вибору страхової компанії і страхового продукту	
7. Оригінальність просування товарів і послуг, бренду компанії	

Джерело: створено авторами на основі джерел [3; 4]

Отже, страховий ринок України переходить на новий етап свого розвитку. Науково-технічний прогрес, зростання конкуренції змушують страхові компанії реагувати на зміни, що відбуваються, підлаштовуватися під інтереси клієнтів та вдосконалювати продаж своїх продуктів і послуг. Однак такі зміни виявляються не під силу кожній компанії, так як існують проблеми в цьому напрямку. На нашу думку, насамперед необхідно удосконалити нормативно-правову базу ринку страхових послуг, а саме розробити і здійснити заходи щодо розвитку законодавства, що регулює Інтернет-страхування.

Список використаних джерел

1. Борисюк О.В. Пріоритети розвитку інтернет-страхування в умовах фінансових викликів. *Інфраструктура ринку*. Випуск 27. 2019. С. 266-270.
- 2.. Карлін М.І., Борисюк О.В. Управління державними фінансами: посібник. Луцьк. 2013. 273 с.
3. Закон України: Про електронну комерцію від 03.09.2015 № 675-VIII. URL: https://kodeksy.com.ua/pro_elektronnu_komertsuyu.htm.
4. Закон України: Про електронні довірчі послуги від 05.10.2017 № 2155-VIII (Редакція станом на 13.02.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19>.